

Filozofia człowieka

Filozoficzne konsekwencje teorii
człowieka

Plan

- Filozoficzna koncepcja wspólnoty
- Koncepcje moralności i wychowania

Czym jest wspólnota?

- Osoby powiązane relacjami osobowymi
  - Powiązanie członków wspólnoty dzięki zmierzaniu ku określonemu celowi, jakim jest **dobro wspólne**, jest dodatkowe i przygodne

Powody powstawania wspólnot

- Człowiek jako „*animal sociale*” (Arystoteles, Akwinata)
  - „Rozum zamiast pazurów”
- Wspólnota jako wynik umowy społecznej (Hobbes) - człowiek jako egoista z natury

Rodzina

- Jako podstawowa wspólnota i część większych wspólnot
- Jako wspólnota, w której realizuje się relacja rodzicielstwa

Inne koncepcje rodziny

Prawna

- Terenem władzy rodzicielskiej
- Stanowi ją układ autorytetów

Socjologiczna

- Rodzina podstawową komórką społeczną
  - W aspektach
    - Ekonomicznym
    - Społecznym
    - Socjalnym
    - Opiekuńczo-wychowawczym

Cechy etyki

- Jest nauką filozoficzną
- Jej przedmiot stanowi ludzkie postępowanie
- Jest związana z filozoficzną teorią człowieka
- Określa zasady wyboru dobra
  - Jej zasady wykorzystuje pedagogika, prawo i kazuistyka

Cechy pedagogiki

- Bierze z etyki określenie celu wychowania
- Bierze z teorii człowieka określenie podmiotu wychowania
- Sama określa sposoby wychowania; stanowi to więc jej właściwy przedmiot

Normy moralne (etyczne)

- Prasaumienie (sumienie)
- Kontemplacja (wiedza)
- Mądrość

Pedagogika ogólna i szczegółowa

□ Pedagogika ogólna

- bierze pod uwagę koncepcję człowieka i normy etyczne
- aktualna w każdym czasie i miejscu

□ Pedagogika szczegółowa

- bierze pod uwagę aktualną kulturę określonego środowiska wychowawczego
- reaguje na bieżące zagrożenia wychowawcze

Zasady wychowania w pedagogice ogólnej

- Mądrość
- Wiara
(prawdomówność i zaufanie)
- Cierpliwość
(longanimitas - długomyślność)

Zasady wychowania w pedagogice szczegółowej

- Pokora (posłuszeństwo)
    - Myślenie i postępowanie wyznaczone prawdą
  - Umartwienie (ubóstwo)
    - Podejmowanie trudu i zdolność do wyrzeczeń
- *Skutkiem: uznanie prymatu osoby przed rzeczą (metanoia)*

Wnioski

- Od filozoficznego ujęcia człowieka zależą:
  - Koncepcje polityczne i społeczne
  - Ujęcia moralności
  - Teorie wychowania
  - Koncepcje ekonomiczne